

Temel Eğitim Eserlerinin Eğitime Yansımaları

Editörler:

Ayla OKTAY • Özgöl POLAT

Editörler: Prof. Dr. Ayla OKTAY - Doç. Dr. Özgül POLAT

TEMEL EĞİTİM ESERLERİNİN EĞİTİME YANSIMALARI

ISBN 978-625-7676-05-2

DOI 10.14527/9786257676052

Kitap içeriğinin tüm sorumluluğu yazarlarına aittir.

© 2020, PEGEM AKADEMİ

Bu kitabın basım, yayım ve satış hakları Pegem Akademi Yay. Eğt. Dan. Hizm. Tic. A.Ş.ye aittir. Anılan kuruluşun izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri, kapak tasarımı; mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik kayıt ya da başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz, dağıtılamaz. Bu kitap T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı bandrolü ile satılmaktadır. Okuyucularımızın bandrolü olmayan kitaplar hakkında yayınevimize bilgi vermesini ve bandrolsüz yayınları satın almamasını diliyoruz.

Pegem Akademi Yayıncılık, 1998 yılından bugüne uluslararası düzeyde düzenli faaliyet yürüten **uluslararası akademik bir yayınevi**dir. Yayımladığı kitaplar; Yükseköğretim Kurulunca tanınan yükseköğretim kurumlarının kataloglarında yer almaktadır. Dünyadaki en büyük çevrimiçi kamu erişim kataloğu olan **WorldCat** ve ayrıca Türkiye’de kurulan **Turcademy.com** tarafından yayınları taranmaktadır, indekslenmektedir. Aynı alanda farklı yazarlara ait 1000’in üzerinde yayını bulunmaktadır. Pegem Akademi Yayınları ile ilgili detaylı bilgilere <http://pegem.net> adresinden ulaşılabilir.

I. Baskı: Aralık 2020, Ankara

Yayın-Proje: Özge Yüksek
Dizgi-Grafik Tasarım: Müge Çetin
Kapak Tasarım: Pegem Akademi

Baskı: Vadi Grafik Tasarım ve Reklamcılık Ltd.Şti.
İvedik Osb Oto 3. Bölge 2284 Sokak No: 101 Yenimahalle/Cebeci
Tel: (0312) 395 85 71-72

Yayıncı Sertifika No: 36306
Matbaa Sertifika No: 47479

İletişim

Karanfil 2 Sokak No: 45 Kızılay/ANKARA
Yayınevi: 0312 430 67 50 - 430 67 51
Dağıtım: 0312 434 54 24 - 434 54 08
Hazırlık Kursları: 0312 419 05 60
İnternet: www.pegem.net
E-ileti: pegem@pegem.net
WhatsApp Hattı: 0538 594 92 40

BAŞLARKEN

Einstein der ki; “...Bir insanın ne kadar zeki olduğunu verdiği cevaplardan değil, sorduğu sorulardan anlarız”. Soru soran bir genç olarak “Felsefe Yolculuğum” ortaokul yıllarında başlayan bir merakla, lise yıllarında artarak devam etti. Ardından felsefi söyleşilere katıldım. Sürekli sormak ve sorgulamak her geçen gün daha da çok beni içine çekti. Üniversite yıllarında gördüğümüz Felsefe dersine sıkı sıkıya sarıldım öğrenci olarak. Okumayı hiç bırakmadım. Felsefeye olan aşkıma bana farklı kapılar açtı. Kendimi akademisyen olarak Eğitim Fakültesinde “Felsefe” dersleri verirken buldum. 3 yıl İlköğretim Bölümünde Öğretmen Adayı gençlerle, sonrasında da Tezsiz Yüksek Lisans Öğrencilerimle birçok eser okuduk, bunları sorduk, sorguladık. Sonrasında anladım ki insan oğlunun doğuştan getirdiği merak duygusunu korumanın ve sorgulama yeteneğinin yıllar içerisinde körelmesini önlemenin tek yolu Felsefe. Bu konu üzerine Erken Çocukluk Yıllarından itibaren çalışılması gerekiyor. Bu düşünceyle bir anda kendimi Okul Öncesi Eğitim Kurumlarında Çocuklarla Felsefe yaparken buldum. Felsefe serüvenim 2009’a kadar bu şekilde devam etti.” 2009 yılından bu yana Yüksek Lisans Programında “Temel Eğitim Düşüncesinin Gelişimi” ve Doktora Programında “Temel Eğitim Eserlerinin İncelenmesi” adlı iki ders ile taçlandı. Emekli olan iki Hocam; Prof. Dr. Ayla Oktay ve Prof. Dr. Adil Çağlar’dan aldığım bu dersleri daha da büyütebilmek için çok ama çok çalıştım. Her geçen yıl Doktora Programında bu dersi seçenlerin sayısının artması, dışarıdan katılım sağlamak isteyen birçok misafir öğrencilerimle bu ders gittikçe büyüdü büyüdü... Şimdiye kadar eğitim tarihinde vazgeçilmez olan filozofların ve onların eserlerinin yer aldığı bir eser okuma listesi oluştururdum. Eserleri, milattan önceki yüzyıllardan başlayarak İslam Filozofları da dahil olmak üzere günümüze kadar olan bir süreci kapsayacak şekilde seçmeye çalıştım. Bu listede yaklaşık 25 eser var. “Temel Eğitim Eserlerinin Eğitime Yansımaları” adlı kitabımızda yer alan 18 eseri ise şöyle sıralayabilirim; Konfüçyüs’ün “İdeal İnsan ve Toplumla Dair Konuşmalar”, Platon’un “Devlet”, Aristoteles’in “Politika”, Farabi’nin “İdeal Devlet”, Mevlana’nın “Mesnevi”, Yunus Emre’nin “Divan-ı İlahiyat”,

Sadi'nin "Bostan ve Gülistan", Comenius'un "Büyük Didaktika", Descartes'in "Felsefenin İlkeleri", Spinoza'nın "Etika", Rousseau'nun "Emile", Kant'ın "Eğitim Üzerine", Dewey'in "Okul ve Toplum", Kazım Karabekir'in "Çocuk Davamız", Russell'in "Eğitim Üzerine", Pakize Türkoğlu'nun "Tonguç ve Enstitüleri", İsmayıl Hakkı Baltacıoğlu'nun "Pedagojide İhtilal" ve Piaget'nin "Eğitim Nereye Gidiyor" eserleri.

Felsefe eleştirel bir düşünüş biçimidir. Felsefi düşünce insanın evreni içinde kendi varlığını merak etmesiyle ve bu konuda sorular sormasıyla başlar. Felsefi düşüncede kavramsal ve/veya soyut olma çabası vardır. Bu yönüyle Felsefi düşünüş sıradan düşünüşten ayrılır. Felsefi düşünce insana hemen her konuda akıl yürütebilmesi için gerekli temelleri sağlaması açısından son derece önemlidir. Felsefi düşünce eleştiren ve araştıran insanların anlayabileceği ve yaşayabileceği bir olgudur. Çünkü Felsefi düşünmeye sahip olan bir kişi gördüğü, duyduğu her türlü veriyi eleştirmeden kabul etmez. Sorgulama ve açıklama da bunun üzerine inşa edilir.

Felsefi düşünebilen iyi insanlar yetiştirebilmek eğitimin temel hedefi olmalıdır. Şüphe etmekle başlayan merak etme, soru sorma ve sorgulama temelli bir zihniyeti temele alan felsefi sorular, olguların düzenliliği yerine bunların arkasında yer alan nedenleri sorgular. Bu nedenle felsefi sorular; ilk nedenlere gitmeyi amaçlayan ve durum tespitinin ötesinde var olan düzenin amaç ve yönelimini ortaya koyan sorulardır. Bilginin kaynağı nedir? İyi nedir? Güzellik nedir? Erdem nedir? Erdemli insan nasıl olmalıdır? İnsan niçin erdemli yaşmalıdır? Varlığın özü nedir? gibi. Felsefe bu sorulara yanıt arar. Felsefe için merak etmek ve soru sormak yeterli değildir. Sorulara sistemli bir açıklama getirmek de önemlidir.

Kitapta ele alınan tüm eserler incelendiğinde, aslında birçoğunda her çağda iyi devleti oluşturacak iyi insanların nasıl yetiştirilebileceği sorusuna cevap arandığı görülmektedir.

Temel Eğitim Eserlerinin Eğitime Yansımaları adlı kitap oluşturulurken alana daha fazla katkı sağlaması amaçlandığından şu aşamalar takip edilmiştir: Her bir filozofun hayatı, eserleri ve felsefesiyle başlanmıştır. Her bir eserin bütüncül olarak algılanmasına destek olmak amacıyla içerikleri ve özellikleri analiz edilerek zihin haritalama yapılmıştır. Ardından eserin her bir bölümüne dair özet yapılmıştır. Eserle ilgili paylaşımlardan sonra eserin erken çocukluk eğitimindeki yeri/katkıları incelenmiş, eserde yer alan temel fikirlerin okul öncesi eğitimde nasıl kullanılması gerektiği yorumlanmış ve incelenen "Eserin Eğitim Çıkarımlarının Okul Öncesi Eğitim Programı'na Yansımaları" irdelenmiştir. Son olarak da esere yapılan eleştirilerle birlikte "21. Yüzyıl Perspektifinden Değerlendirmesi" yapılmış ve bölüm sonu soruları eklenmiştir.

Yıllar içinde oluşan birikimin çok kıymetli olduğuna ve bundan daha fazla eğitimci arkadaşımın faydalanması gerektiğine inanıyorum. Temel Eğitim Eserlerinin Eğitime Yansımaları kitabımız her eğitimcinin mutlaka okuması gereken bir başucu kitabı niteliğindedir. Bu nedenle, eğitime gönül vermiş olan tüm eğitimci arkadaşlarımla bu kitabı okumasını öneririm. Kitapta bir yandan bilginin köklerine ulaşarak onların şu anki eğitim sistemine yansımalarını anlamlandırmaya çalışırken diğer yandan da bilginin nasıl değişip dönüştüğünü anlamak mümkün olabilecektir. Ayrıca burada yer alan bilgiler, eğitimde kullandığımız teorilerin altında yer alan felsefi yaklaşımların anlaşılmasına ve daha önce öğrenilmiş bilgilerin anlam kazanarak çok yönlü bakış açılarının oluşmasına da destek sağlayacaktır. Böylece bu eserin de yetiştireceğimiz nesillerin felsefi düşünüşe sahip iyi insanlar olarak yetişmesine vesile olması beklenmektedir. Unutmamalıyız ki felsefeden uzak bir yaşam hiçbir zaman anlamlı olmayacaktır.

FELSEFİ düşünceyi bir yaşam şekli haline getirmek son derece önemlidir. Bilim şüphe ederek işe başlar. Bilim insanları araştırıp sorgulayarak hipotezlerini çürütür ya da olduğu gibi kabul ederler. Bir bilim insanı olarak da çokça felsefe okudum ve çokça sorguladım bugüne kadar. Ve anladım ki bunca edindiğim bilginin arasında Sokrates'in söylediği gibi "Bildiğim tek şeyin: aslında hiçbir şey bilmediğim"; bilgi dünyasında sadece bir toz zerresi olduğumdur. Mevlana'ya sormuşlar "O kadar okur yazarsın. Peki ne bilirsin?" O da "haddimi bilirim," diyerek cevaplamış. Ben bir Felsefeci değilim. Ancak, çok uzun yıllardır felsefe içinde yoğunlaşan, üniversitenin yanı sıra okul öncesi eğitim kurumlarında çocuklarla "Felsefe Uygulamaları" yapan, çocuk kitaplarımda mutlaka felsefeye yer veren, lisanstan sonra Doktora ve Yüksek Lisans düzeyinde de dersler vererek Felsefenin eğitim alanında erken çocukluk yıllarından itibaren mutlaka her kademede kullanılması gerektiğine inanan bir kişiyim. Felsefe hayatın tam da kendisidir. Yani hayatımızın merkezindedir. İnsanları birbirinden ayıran en temel farklılıklardan biri felsefeyi ne kadar kullandıklarıdır. Felsefe, hayatın bize getirdikleriyle doğru orantılıdır. Felsefeden korkutularak büyüyen bir toplum olmamalıyız. Tüm bilimlerin temelinde de felsefe vardır. Felsefeden korkmamalıdır nesiller. Aksine sarıp sarmalamalı, sevmelidir felsefeyi; tıpkı küçük bir çocuğun oyuncağına sıkıca sarılması gibi. Bir eğitimci olarak görüyorum ki eğitimdeki en temel sorunumuz düşünme gücümüzü yeteri kadar kullanamamaktan kaynaklanıyor. "Düşünüyorum, o halde varım. Varım, o halde düşünüyorum, çünkü şüphe ediyorum." der Rene Descartes. Bu nedenle, felsefeyi eğitimde özne olarak almamız gerektiğine inanıyorum.

Bu proje nasıl başladı? Öğrendiklerimizi paylaşmak, her zaman biz eğitimciler için çok önemli olmuştur. Uzun yıllardır vermekte olduğum bu derste paylaştıklarımızın yıllar içinde giderek büyümesi ve bunların daha fazla eğitimciye ve dola-

yısıyla da çocuklara ulaşması fikri içimde belirlediği andan itibaren, bu beni her yıl dersimi daha da çok büyütmeye götürdü. Doktora derslerimde yaptığımız tartışmalar, onların her geçen gün felsefi düşünüş yolunda kat ettikleri mesafe beni her geçen yıl daha da heyecanlandırarak gururlandırdı. Derken “Neden Doktora Öğrencilerimle bunu yapmıyorum ki?” düşüncesi oluştu ve zihnimde. Her zaman gençlerin önünün açılmasına yürekle inanmışımdır. Bu düşüncemi benden ders alan tüm öğrencilerime ilettim. Gönüllü olarak katılmak isteyenlerle eseri oluşturduğum formatta yazmaya başladık. Bu Genç Akademisyenlerin isimleri: Büşra Çelik, Demet Koç Tüylü, Dicle Akay, Didem Semerci, Ebru Aydın, Elif Küçüköğlü, Esra Doğanay Koç, Fatma Gülçin Demirci, Feride Gök Çolak, Gül Demir, Gülşen İlçi Küsmüş, Hilal Yılmaz, Meltem Yıldırım, Murat Gönülalan, Nurcihan Aslan, Özlem Dönmez, Selin Özkan, Sümeyye Öcal, Şeyma Değirmenci, Tuğba Konaş Azaklı, Yasemin Bulut. Doktora yaparken Temel Eğitim Eserlerinin İncelenmesi dersini alan öğrencilerimle böyle bir esere imza atmak benim için büyük bir gurur kaynağı. Herbirine çabaları için ayrı ayrı teşekkür ederim. Bu eser için hepimiz çok ama çok çalıştık. Arkadaşlarımla birlikte koordinasyonun sağlanması, dosyalandırılması vb. işlerde bana destek olan Sevgili Tuğba Konaş Azaklı’ya teşekkürüm çok özel. Eseri defalarca okudum. Bu dersi devraldığım Kıymetli Hocama hazırlanmış olduğumuz bu eseri okuyarak tıpkı bir usta gibi üflemesini rica ettim. Beni yetiştiren Hocam Prof. Dr. Ayla OKTAY eseri okuyarak önemli katkılar sundu. Son bir kez daha okuyarak esere son şeklini verdim. Beni kırmayarak Editörlüğü birlikte yapmayı kabul ettiği için Hocama minnettarım. Ve eser şimdi siz Saygıdeğer Eğitimci Arkadaşlarımla buluştu. Eserin Felsefi Düşünüşe sahip iyi insanların yetiştirilmesine önemli katkılar sağlaması dileğiyle...

Doç. Dr. Özgül POLAT

Marmara Üniversitesi

ORCID No: 0000-0003-1134-8689

SUNUŞ

Temel Eğitim Eserlerinin Eğitime Yansımaları

Temel Eğitim Eserleri, Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsünde başlattığımız Okul Öncesi Öğretmenliği Doktora programı için açılan bir ders olarak başladı. Böyle bir dersin programa konulmasındaki en önemli etken, doktora seviyesine gelmiş öğrencilerimizin önemli bir kısmının eğitimin en temel eserlerinin çoğunu okumamış olmaları idi.

Genellikle YÖK tarafından ana hatları belirlenen, hatta son yıllarda tamamen YÖK tarafından hazırlanan lisans eğitim programları, daha çok alana ilişkin teknik bilgileri içerdiğinden ve genel kültür dersleri de ihtiyaca cevap vermediğinden, öğrenciler, yüksek lisans programlarında da bu doğrultuda derslerle yetiştiklerinden, doktora seviyesine gelen öğrencilerin eğitim düşüncesinin gelişmesi ve eğitim kültürü konusundaki bilgileri çok sınırlı kalmıştı. O dönemde birlikte çalıştığım meslektaşım Prof. Dr. Adil Çağlar'la böyle bir ders açmaya karar vererek, uzun yıllar bu dersi birlikte yürüttük. Önce Adil Bey'in sonra da benim üniversiteden ayrılmamızdan sonra bu ders uzun yıllar Doç. Dr. Özgül Polat tarafından yürütüldü ve halen de yürütülmeye devam ediyor.

Öğrencilerimiz, bu ders için hazırladıkları ödevler için ciddi emek harcadılar ve elimizde yılların birikimi olan zengin bir materyal toplandı.

Dönem başında bu dersi alan öğrenciler, eğitim alanında geçmişin değerli bilgi ve görüşlerini içeren bir kitabı seçiyor, kitabı okuyor, yazarı ile ilgili bilgiler topluyor, kitapta geçen düşüncelerin eğitimdeki karşılıklarını inceliyor ve son olarak da okul öncesi eğitim programındaki görüşlerde bu düşüncelerin izini araştırıyorlardı. Her kitaptaki görüşlerle ilgili olarak hazırladıkları zihin haritaları hem kendilerinin hem de diğer arkadaşlarının konularını kolayca anlamalarına yardımcı olacak nitelikte, özgün birer çalışma değeri taşımakta idi.

Böylece çağlar boyunca dünyanın farklı bölgelerinde, farklı düşünürler tarafından ileriye sürülmüş ve artık eğitimin ortak paydasında buluşarak dünya mirası haline gelmiş bu görüşlerin, bugün nasıl hala geçerliliğini koruduğunu ve

günümüz evrensel eğitim anlayışının temellerini oluşturduğunu görme fırsatını elde ediyorlar, birbirinden farklı coğrafyalarda ve farklı çağlarda yaşayan pek çok düşünürün, eğitim ve çocuğun yetişmesi, insanın gelişmesi hakkındaki görüşlerinde farklılıklar olduğu kadar, ne kadar çok ortak noktaları olduğunu fark etme imkanı buluyor, böylece düşüncenin kaybolmadığı aksine farklı çağlarda ve farklı düşünürler tarafından ileri sürülen görüşlerin zamanın süzgecinden geçerek nasıl bugüne ulaştığını anlama fırsatı buluyorlardı.

Yayınlanmak üzere seçilen eserler büyük bir çeşitlilik göstermektedir. Farklı çağlarda farklı coğrafyalarda yaşayan ama insanlık eğitim düşüncesine etki ettiği düşünülen eserler ve yazarların içerikte yer almasına özellikle dikkat edilmiştir. Bu seçki içinde ilk çağın ünlü düşünürleri *Platon ve Aristo'nun Devlet ve Politika eserleri* yer aldığı gibi, yine ilk çağın ünlü düşünür ve eğitimci *Comenius'un Büyük Didaktika* adlı eseri ile *Descartes'in Felsefenin İlkeleri*, Ünlü İslam düşünürleri *Mevlâna'nın Mesnevi'si*, *Yunus Emre'nin Divanı İlahiyat* adlı eseri ile *Bertrand Russel'in Eğitim Üzerine* adlı eserine de yer verilmiştir. Ayrıca Ünlü düşünür *Spinoza'nın Etika* adlı eseri, *Farbi'nin İdeal Devlet'i*, *Konfüçyüs'ün İdeal bir İnsan ve Topluma Dair Konuşmalar* adlı eserleri, bunların yanında *Jean-Jacques Rousseau'nun* ünlü eğitim eseri *Emile*, *John Dewey'in Okul ve Toplum* adlı eseri, *Kant'ın Eğitim Üzerine* eseri ile *İsmayıl Hakkı Baltacıoğlu'nun Pedagojide İhtilal* adlı eseri de yer almaktadır. Yüzyılımızın çocuk gelişimi konusundaki en önemli teorisyenlerinden biri olan *Piaget'in Eğitim Nereye Gidiyor?* adlı çalışması *Pakize Türkoğlu'nun* Cumhuriyet Tarihindeki en önemli eğitim uygulamalarından biri olan Köy Enstitüleri'ni ve onların kuruluşunda çok büyük katkı sağlayan İsmail Hakkı Tonguç'u anlatan *Tonguç ve Enstitüleri* ile *Kazım Karabekir'in Çocuk Davamız* adlı eserleri de kitabın içinde yerini almış bulunmaktadır.

Öğrencilerimizin görüş açılarını genişleteceği, olaylara, eğitim konularına daha bilimsel bakabilme yönünden onların farkındalıklarını ve duyarlılıklarını geliştireceği savı ile oluşturduğumuz bu dersin, yıllar içinde öğrencilerimizin düşünce gelişimine önemli katkı yaptığını görmek gerçekten sevindirici.

Yapılan çalışmalar arasından seçilmiş bir bölümünü yayınlamak istememizin bir nedeni; akademik yaşamlarının başlangıcında olan öğrencilerimizi yayın yolu ile cesaretlendirmek, bir diğer nedeni ise bu alanda çalışan diğer meslektaşlarımızla ve onların öğrencileri ile çalışmalarımızı paylaşarak, bir anlamda örnek oluşturmak ve yapılacak yeni çalışmalara da model olabilmektir.

Geçmişin düşünce önderlerinin görüşlerinin insanlığı bugüne taşımaktaki rolü dikkate alınırsa, gençlerimizi yetiştirirken, onları akademik yaşama hazırlarken, bu görüşleri bugünün süzgecinden geçirerek değerlendirmenin ne kadar

önemli olduğu, konularını çok yönlü ve derinden kavramaları konusunda yararlı olunacağı ile ilgili bir ortak görüş oluşturabilirsek, çalışmalarının bilimsel değerini de arttırabiliriz. Böylece yalnızca güncel konularda sıradan araştırmalar yapmak yerine, teorik alt yapısı sağlam, ülke ihtiyaçlarına ve sorunlarına uzun vadeli, sürdürülebilir çözümler üretmeye çalışan, sağlam, tutarlı çalışmaların ortaya çıkma olasılığı da artabilir.

Çalışmanın akademik yaşama yeni atılanlara ve eğitime dair çeşitli düşünceler konusunda kendini geliştirmek isteyenlere yararlı olmasını dilerim.

Bu çalışmanın kitaplaştırılmasındaki en büyük katkı değerli öğrencim ve meslektaşım Doç. Dr. Özgül Polat'a ait. Onun ısrarlı çabası olmasaydı böyle bir eser ortaya çıkmazdı.

Ayrıca katkılarından dolayı bölüm yazarlarımızın hepsine içtenlikle teşekkür ederim.

Prof. Dr. Ayla Oktay

ORCID No: 0000-0002-8835-5150

Ağustos 2020, Göztepe/İstanbul

Marmara Üniversitesi Emekli Öğretim Üyesi

Maltepe Üniversitesi Öğretim Üyesi

BÖLÜMLER VE YAZARLARI

Editörler: Prof. Dr. Ayla OKTAY - Doç. Dr. Özgül POLAT

1. BÖLÜM: İdeal Bir İnsan ve Topluma Dair Konuşmalar

Uzm. Ebru AYDIN - Marmara Üniversitesi

ORCID No: 0000-0001-6982-5957

Arş. Gör. Meltem YILDIRIM - Marmara Üniversitesi

ORCID No: 0000-0001-7598-5201

2. BÖLÜM: Devlet

Dr. Hilal YILMAZ - Marmara Üniversitesi

ORCID No: 0000-0002-4594-3155

Arş. Gör. Gülşen İLÇİ KÜSMÜŞ - Marmara Üniversitesi

ORCID No: 0000-0003-2885-1176

3. BÖLÜM: Politika

Öğr. Gör. Didem SEMERCİ - Ordu Üniversitesi

ORCID No: 0000-0001-6675-5674

Arş. Gör. Büşra ÇELİK - Marmara Üniversitesi

ORCID No: 0000-0002-4954-7352

4. BÖLÜM: İdeal Devlet

Doç. Dr. Özgül POLAT - Marmara Üniversitesi

ORCID No: 0000-0001-7426-5771

Öğr. Gör. Esra DOĞANAY KOÇ - Uşak Üniversitesi

ORCID No: 0000-0002-7157-6790

5. BÖLÜM: Mesnevi

Öğr. Gör. Tuğba KONTAŞ AZAKLI - Ordu Üniversitesi

ORCID No: 0000-0002-1919-842X

Arş. Gör. Dicle AKAY - Bahçeşehir Üniversitesi

ORCID No: 0000-0003-3513-7886

6. BÖLÜM: Divan-ı İlahiyat

Nurcihan ASLAN - Milli Eğitim Bakanlığı

ORCID No: 0000-0002-3597-3385

7. BÖLÜM: Bostan ile Gülistan

Arş. Gör. Meltem YILDIRIM - Marmara Üniversitesi

ORCID No: 0000-0001-7598-5201

8. BÖLÜM: Büyük Didaktika

Arş. Gör. Gül DEMİR - İstanbul Kültür Üniversitesi

ORCID No: 0000-0001-7953-5419

Arş. Gör. Şeyma DEĞİRMENCİ - Marmara Üniversitesi

ORCID No: 0000-0001-7586-74-83

9. BÖLÜM: Felsefenin İlkeleri

Arş. Gör. Özlem DÖNMEZ - Maltepe Üniversitesi

ORCID No: 0000-0003-3881-3448

Öğr. Gör. Esra DOĞANAY KOÇ - Uşak Üniversitesi

ORCID No: 0000-0002-7157-6790

10. BÖLÜM: Etika

Öğr. Gör. Sümeyye ÖCAL - İstanbul Gelişim Üniversitesi

ORCID No: 0000-0001-5351-4820

Murat GÖNÜLALAN - Marmara Üniversitesi

ORCID No: 0000-0002-3893-2773

11. BÖLÜM: Emile

Öğr. Gör. Dr. Elif KÜÇÜKOĞLU - Marmara Üniversitesi

ORCID No: 0000-0001-9419-734X

Arş. Gör. Özlem DÖNMEZ - Maltepe Üniversitesi

ORCID No: 0000-0003-3881-3448

12. BÖLÜM: Kant ve Eğitim Üzerine

Uzm. Selin ÖZKAN - Marmara Üniversitesi

ORCID No: 0000-0002-8166-0291

Arş. Gör. Demet KOÇ TÜYLÜ - Bursa Uludağ Üniversitesi

ORCID No: 0000-0002-6530-3171

13. BÖLÜM: Okul ve Toplum

Öğr. Gör. Esra DOĞANAY KOÇ - Uşak Üniversitesi

ORCID No: 0000-0002-7157-6790

14. BÖLÜM: Çocuk Davamız

Arş. Gör. Feride GÖK ÇOLAK - Yıldız Teknik Üniversitesi

ORCID No: 0000-0001-5196-9178

Fatma Gülçin DEMİRCİ - Marmara Üniversitesi

ORCID No: 0000-0001-7750-7393

15. BÖLÜM: Eğitim Üzerine

Doç. Dr. Özgül POLAT - Marmara Üniversitesi

ORCID No: 0000-0001-7426-5771

Uzm. Ebru AYDIN - Marmara Üniversitesi

ORCID No: 0000-0001-6982-5957

16. BÖLÜM: Tonguç ve Enstitüleri

Arş. Gör. Büşra ÇELİK - Marmara Üniversitesi

ORCID No: 0000-0002-4954-7352

Nurcihan ASLAN - Milli Eğitim Bakanlığı

ORCID No: 0000-0002-3597-3385

17. BÖLÜM: Pedagojide İhtilal

Arş. Gör. Dicle AKAY - Bahçeşehir Üniversitesi

ORCID No: 0000-0003-3513-7886

Öğr. Gör. Yasemin BULUT - Ordu Üniversitesi

ORCID No: 0000-0003-3317-0279

18. BÖLÜM: Eğitim Nereye Gidiyor

Doç. Dr. Özgül POLAT - Marmara Üniversitesi

ORCID No: 0000-0001-7426-5771

Arş. Gör. Gül DEMİR - İstanbul Kültür Üniversitesi

ORCID No: 0000-0001-7953-5419

19. BÖLÜM: Eserlerin Bütüncül Değerlendirilmesi

Doç. Dr. Özgül POLAT - Marmara Üniversitesi

ORCID No: 0000-0001-7426-5771

Öğr. Gör. Tuğba KONTAŞ AZAKLI - Ordu Üniversitesi

ORCID No: 0000-0002-1919-842X

İÇİNDEKİLER

Başlarken	iii
Sunuş	vii
Bölümler ve Yazarları	xi

1. BÖLÜM

İDEAL BİR İNSAN VE TOPLUMA DAİR KONUŞMALAR

A. Konfüçyüs Hakkında (M.Ö. 551 – M.Ö. 479)	1
1. Hayatı	1
2. Eserleri	2
3. Felsefesi	3
B. İdeal Bir İnsan ve Topluma Dair Konuşmalar Hakkında	3
1. Eserin Yazılış Hikayesi	3
2. Eserdeki Temel Terimler	4
C. İdeal Bir İnsan ve Topluma Dair Konuşmalar'dan Eğitime İlişkin Çıkarımlar	6
1. Eğitimin Amacı Ne Olmalıdır?	6
2. Öğretimde Hangi Yöntem ve Teknikler Kullanılmalıdır?	6
2.1. Soru Cevap Yöntemi	6
2.2. Analogik Düşünme	7
2.3. Model Alma	8
2.4. Gözlem Gezisi	8
2.5. Müzik Yoluyla Öğrenme	9
3. Öğrenmeyi Etkileyen Faktörler Nelerdir?	9
3.1. Güdülenme	9
3.2. Bireysel Farklılık	10
3.3. Etkileşim	11
4. Çocuklara Hangi Bilgi ve Beceriler Kazandırılmalıdır?	11
4.1. Ahlaki Değerler	12
4.1.1. Yardımlaşma	12
4.1.2. Saygı ve Empati	13
4.1.3. Hoşgörü ve Nezaket	13
4.1.4. Doğruluk ve Dürüstlük	14
4.1.5. Çalışkanlık	14
4.1.6. Ağırbaşlılık	15
4.2. Dini Görevler	15
4.3. Öz-farkındalık ve Öz-düzenleme	16

4.4. Sanat Becerileri	17
5. Öğretmenin Görevi Nedir?.....	18
5.1. Model Olma.....	18
5.2. Olumlu Disiplin Uygulama	18
5.3. Öğrenmeyi ve Öğretmeyi Sevme.....	19
6. Ailenin Rolü.....	19
D. MEB (2013) Okul Öncesi Eğitim Programı'nda Konfüçyüs'ün İdeal Bir İnsan ve Toplum Dair Kitabının Eğitime İlişkin Görüşlerinin Yansıması	22
1. Eğitimin Amacı Ne Olmalıdır?	22
2. Çocuklar Nasıl Öğrenmektedir?	22
3. Öğrenmeyi Etkileyen Faktörler Nelerdir?.....	24
4. Çocuklara Hangi Bilgi ve Beceriler Kazandırılmalıdır?.....	25
5. Öğrenme Sürecinde Öğretmenin Sorumlulukları Neler Olmalıdır?	26
6. Öğrenme Sürecinde Ailenin Rolü Nasıl Olmalıdır?.....	27
E. Konfüçyüs'ün Eğitim Görüşlerinin 21. yy Perspektifinden Değerlendirilmesi.....	29
Bölüm Sonu Soruları.....	30
Kaynakça.....	30

2. BÖLÜM

DEVLET

A. Sokrates Hakkında	34
1. Hayatı	34
2. Eserleri	36
3. Sokrates'in Felsefesi	36
3.1. Siyaset Felsefesi	36
3.2. Ahlak Felsefesi	38
3.3. İnsan ve Eğitim Felsefesi.....	38
4. Sokrates'in Eğitimle İlgili Yöntem ve Araçları.....	39
4.1. Sokratik Yöntem (Buldurma Yöntemi)	39
5. Sokrates'in Eğitim Konuları	40
B. Platon Hakkında	40
1. Hayatı	40
2. Platon'un Eserleri	41
2.1. Sokratik Dönem.....	42
2.2. Geçiş Dönemi.....	42
2.3. Olgunluk Dönemi.....	43
2.4. İleri Yaş Yapıtları.....	43

3. Platon'un Felsefesi	44
3.1. Varlık Felsefesi	44
3.2. Bilgi Felsefesi	44
3.3. Ahlak Felsefesi	45
3.4. Eğitim Felsefesi.....	46
3.4.1. Platon'un Eğitimle İlgili Yöntem ve Araçları.....	46
3.4.2. Platon'un Eğitim Konuları	46
4. Platon ve Sokrates'in Eğitim Anlayışları Arasındaki Farklar	47
C. Devlet Eseri Hakkında.....	47
1. Eserin Özellikleri.....	47
2. Eserin İçeriği.....	49
D. Devlet Eserinden Eğitime İlişkin Çıkarımlar	55
1. Eğitimin Amacı Ne Olmalıdır?	55
2. Çocuklar Nasıl Öğrenmektedir?	56
3. Öğrenmeyi Etkileyen Faktörler Nelerdir?.....	57
4. Çocuklara Hangi Bilgi ve Beceriler Kazandırılmalıdır?.....	58
5. Öğrenme Sürecinde Öğretmenin Sorumlulukları Neler Olmalıdır?	59
6. Öğrenme Sürecinde Ailenin Rolü Nasıldır?	60
E. MEB (2013) Okul Öncesi Eğitim Programı'nda Platon'un Devlet'te Eğitime İlişkin Görüşlerinin Yansıması.....	62
1. Eğitimin Amacı Ne Olmalıdır?	62
2. Çocuklar Nasıl Öğrenmektedir?	62
3. Öğrenmeyi Etkileyen Faktörler Nelerdir?.....	63
4. Çocuklara Hangi Bilgi ve Beceriler Kazandırılmalıdır?.....	64
5. Öğrenme Sürecinde Öğretmenin Sorumlulukları Neler Olmalıdır?	64
6. Öğrenme Sürecinde Ailenin Rolü Nasıl Olmalıdır?.....	64
F. 21. Yüzyıl Perspektifinden Devlet Eserinin Yorumlanması.....	67
Bölüm Sonu Soruları.....	68
Kaynakça.....	68

3. BÖLÜM

POLİTİKA

A. Aristoteles Hakkında	71
1. Hayatı.....	71
2. Eserleri.....	72
3. Felsefesi.....	74
3.1. Bilgi Felsefesi	74

3.2. Varlık Felsefesi.....	75
3.3. Ahlak Felsefesi.....	77
3.4. Doğa Felsefesi.....	78
B. Politika Hakkında	78
C. Politika'dan Eğitime İlişkin Çıkarımlar.....	84
1. Eğitimin Amacı Ne Olmalıdır?	84
2. Çocuklar Nasıl Öğrenmektedir?	85
2.1. Oyun Aracılığıyla Öğrenme	85
2.2. Duyu Aracılığıyla ve Gözlemleyerek Öğrenme	86
3. Öğrenmeyi Etkileyen Faktörler Nelerdir?.....	86
4. Çocuklara Hangi Bilgi ve Beceriler Kazandırılmalıdır?.....	88
4.1. Beden Eğitimi.....	89
4.2. Müzik.....	90
4.3. Okuma ve Yazma	91
4.4. Resim Çizme.....	91
5. Öğrenme Sürecinde Öğretmenin Sorumlulukları Neler Olmalıdır?	91
6. Öğrenme Sürecinde Ailenin Rolü Nasıldır?	92
D. MEB (2013) Okul Öncesi Eğitim Programı'nda Aristoteles'in Politikada Eğitime İlişkin Görüşlerinin Yansıması	95
1. Eğitimin Amacı Ne Olmalıdır?	95
2. Çocuklar Nasıl Öğrenmektedir?	96
3. Öğrenmeyi Etkileyen Faktörler Nelerdir?.....	96
4. Çocuklara Hangi Bilgi ve Beceriler Kazandırılmalıdır?.....	97
5. Öğrenme Sürecinde Öğretmenin Sorumlulukları Neler Olmalıdır?	98
6. Öğrenme Sürecinde Ailenin Rolü Nasıldır?	99
E. Politika Eserinin 21. Yüzyıl Perspektifinden Değerlendirilmesi	102
Bölüm Sonu Soruları.....	104
Kaynakça.....	104

4. BÖLÜM

İDEAL DEVLET

A. Farabi Hakkında (870–950)	107
1. Hayatı.....	107
2. Eserleri.....	109
3. Felsefesi.....	110
4. İlgilendiği Alanlar	111
4.1. Metafizik	111

4.2. Fizik.....	112
4.3. Psikoloji.....	112
4.4. Ahlak	112
4.5. Mantık.....	112
4.6. Sosyoloji.....	113
4.7. Dil	113
B. İdeal Devlet Hakkında	113
1. Eserin Yazılış Hikayesi.....	113
2. Eserdeki Temel Terimler	114
C. İdeal Devlet Eserinin İncelemesi.....	115
1. Kısım.....	115
1. Bölüm “İlk Neden Bir’dir ve Akıldır”	115
2. Bölüm “Bütün Varlıkların Kaynağı Olarak İlk Neden”	115
2. Kısım.....	116
3. Bölüm “Ayüstü Dünya”	116
3. Kısım.....	117
4. Bölüm “Ayaltı Varlıklar”	117
5. Bölüm “Madde ve Suret”	117
6. Bölüm “Ayaltı ve Ayüstü Dünyalar”	117
7. Bölüm “Göksel Cisimler”	117
8. Bölüm “Oluş”	118
9. Bölüm “Ayaltı Cisimler”	118
4. Kısım.....	119
10. Bölüm “Ruhun Kuvvetleri”	119
11. Bölüm “Bedenin Kısımları ve Organlar”	119
12. Bölüm “Üreme Organları”	120
13. Bölüm “Akıl”	121
14. Bölüm “Tahayyül ve Kehanet”	121
5. Kısım.....	122
15. Bölüm “Mükemmel Toplular ve Mükemmel Yönetici; Kusurlu Toplular”	122
16. Bölüm “Ahiret”	124
17. Bölüm “Felsefe ve Din”	125
6. Kısım.....	125
18. Bölüm “Gerçek İyi’yi Bilmeyen Şehrin Görüşleri”	125
19. Bölüm “Doğru Yoldan Sapmış Olan Şehirlerin Görüşleri”	127
D. İdeal Devlet Kitabına İlişkin Eğitime Dair Çıkarımlar	129
1. Eğitimin Amaçları Nelerdir?	129

2. Eğitimde Uygulanacak Yöntemlerde Nelere Dikkat Edilmelidir?	130
3. Değerler Eğitiminin Önemi Nedir?	132
3.1. Mutluluk.....	132
3.2. Erdem.....	132
3.3. Adalet	132
3.4. Özgürlük.....	133
3.5. Eşitlik.....	133
3.6. Sevgi.....	133
3.7. Saygı.....	134
4. Eğitimde Toplumun ve Ailenin Rolü Nedir?.....	134
5. Öğretimin İlkeleri Nelerdir?	135
6. Devlet Yönetimi ile Eğitim Nasıl İlişkilendirilmelidir?.....	136
E. MEB (2013) Okul Öncesi Eğitim Programı'na Farabi'nin İdeal Devlet Kitabındaki Görüşlerinin Yansıması	138
1. Eğitimin Amaçları Nelerdir?	138
2. Eğitimde Uygulanacak Yöntemlerde Nelere Dikkat Edilmelidir?	139
3. Değerler Eğitiminin Önemi Nedir?	140
4. Eğitimde Toplumun ve Ailenin Rolü Nedir?.....	140
5. Öğretimin İlkeleri Nelerdir?	141
6. Devlet Yönetimi ile Eğitim Nasıl İlişkilendirilmelidir?.....	142
F. İdeal Devlet Eserinin 21. yy Perspektifinden Değerlendirilmesi	144
Bölüm Sonu Soruları.....	145
Kaynakça.....	145

5. BÖLÜM

MESNEVİ

A. Mevlana Hakkında	147
1. Hayatı.....	147
2. Eserleri.....	149
3. Felsefesi.....	149
3.1. Tasavvuf Felsefesi.....	150
3.2. Varlık Felsefesi	150
3.3. İnsan Felsefesi.....	151
B. Mesnevi Hakkında.....	151
1. Eserin Yazılış Hikayesi.....	151
2. Eserin Özellikleri.....	151

3. Eserdeki Semboller	152
C. Mesnevi'den Eğitime İlişkin Çıkarımlar	154
1. Eğitimin Amacı Ne Olmalıdır?	154
2. Çocuklar Nasıl Öğrenmektedir?	154
2.1. Deneyimleyerek	154
2.2. Model Alarak.....	155
2.3. Oyun Aracılığıyla.....	155
2.4. Sorgulayarak.....	156
3. Öğrenmeyi Etkileyen Faktörler Nelerdir?.....	156
4. Çocuklara Hangi Bilgi ve Beceriler Kazandırılmalıdır?.....	157
4.1. İslam Dinine İlişkin Bilgilerin Kazandırılması	157
4.2. Kişiliğin Kazandırılması	158
4.2.1. Karakter Ediniminin Sağlanması	158
4.2.2. Kendilik Algısının Geliştirilmesi.....	159
4.3. Sosyal Becerilerin Kazandırılması.....	160
4.4. Zaman Yönetimi Becerilerinin Kazandırılması.....	161
5. Öğrenme Sürecinde Öğretmenin Sorumlulukları Neler Olmalıdır?	162
5.1. Çocukların Gelişimine ve Yaşına Uygun Davranması.....	162
5.2. Çocukların Potansiyelini Ortaya Çıkarması	163
5.3. Çocukların Yeteneklerinin Farkında Olması	163
5.4. Yol Gösteren ve Rehber Olması	163
5.5. Çocukları Öğrenmeye Teşvik Etmek İçin Ödül veya Ceza Vermesi	163
6. Öğrenme Sürecinde Ailenin Rolü Nasıldır?	164
D. MEB (2013) Okul Öncesi Eğitim Programı'nda Mevlana'nın Mesnevi'de Eğitime İlişkin Görüşlerinin Yansıması	167
1. Eğitimin Amacı Ne Olmalıdır?	167
2. Çocuklar Nasıl Öğrenmektedir?	168
3. Öğrenmeyi Etkileyen Faktörler Nelerdir?.....	168
4. Çocuklara Hangi Bilgi ve Beceriler Kazandırılmalıdır?.....	169
5. Öğrenme Sürecinde Öğretmenin Sorumlulukları Neler Olmalıdır?	171
6. Öğrenme Sürecinde Ailenin Rolü Nasıl Olmalıdır?.....	172
E. 21. Yüzyıl Perspektifinden Mesnevi Eserinin Değerlendirilmesi	175
Bölüm Sonu Soruları.....	177
Kaynakça.....	177

6. BÖLÜM

DİVAN-I İLAHİYAT

A. Yunus Emre Hakkında.....	179
1. Yaşadığı Dönem ve Hayatı	179
1.1. Yunus Emre'nin (Menkıbevi ve Tasavvuf) Hayatı	180
1.2. Yunus Emre'nin (Tarihi) Hayatı	182
2. Eserleri.....	185
3. Felsefesi.....	186
3.1. Tasavvuf Felsefesi.....	186
3.2. Varlık Felsefesi.....	188
3.3. İnsan Felsefesi.....	188
B. Divan Hakkında.....	190
1. Eserin Yazılışı ve Derlenmesi.....	190
2. Eserin Özellikleri.....	191
3. Eserdeki Semboller	191
C. Divan Eserinden Eğitime Dair Çıkarımlar	194
1. Eğitimin Amacı Ne Olmalıdır?	194
2. Çocuklar Nasıl Öğrenmelidir?	195
2.1. Model Alarak.....	195
2.2. Sohbet Yoluyla/Sözlü Anlatım Aracılığıyla	196
2.3. Deneyimleyerek	197
2.4. Sorgulayarak.....	198
3. Öğrenmeyi Etkileyen Faktörler Nelerdir?.....	199
4. Çocuklara Hangi Bilgi ve Beceriler Kazandırılmalıdır?.....	201
4.1. İslam Dinine İlişkin Bilgilerin Kazandırılması	201
4.2. Kişiliğin Kazandırılması	202
4.2.1. Karakter Ediniminin Sağlanması	202
4.2.2. Kendilik Algısının Geliştirilmesi.....	204
4.3. Sosyal Becerilerin Kazandırılması.....	205
5. Öğrenme Sürecinde Öğretmen Sorumlulukları Neler Olmalıdır?.....	206
5.1. Çocukların Gelişimine ve Yaşına Uygun Davranması.....	207
5.2. Çocukların Potansiyelini Ortaya Çıkarması	207
5.3. Çocukların Yeteneklerinin Farkında Olması	208
5.4. Yol Gösteren ve Rehber Olması	208
6. Öğrenme Sürecinde Ailenin Rolü Nasıldır?	208
D. Yunus Emre'nin Divan-ı İlahiyat Eseri'nin Eğitime İlişkin Görüşlerinin MEB (2013) Okul Öncesi Eğitim Programı'na Yansıması	211
1. Eğitimin Amacı Ne Olmalıdır?	211

2. Çocuklar Nasıl Öğrenmektedir?	212
3. Öğrenmeyi Etkileyen Faktörler Nelerdir?.....	212
4. Çocuklara Hangi Bilgi ve Beceriler Kazandırılmalıdır?.....	213
5. Öğrenme Sürecinde Öğretmenin Sorumlulukları Neler Olmalıdır?	215
6. Öğrenme Sürecinde Ailenin Rolü Nasıl Olmalıdır?.....	216
E. Divan-ı İlahiyat Eserinin 21. Yüzyıl Perspektifinden Değerlendirilmesi	220
Bölüm Sonu Soruları.....	221
Kaynakça.....	221

7. BÖLÜM

BOSTAN İLE GÜLİSTAN

A. Sadi Şirazi Hakkında.....	223
1. Hayatı.....	223
2. Eserleri.....	224
3. Felsefesi.....	224
3.1. Sadı'nın Felsefesine Göre İnsan	225
3.2. Sadı'nın Felsefesine Göre Zaman.....	225
3.3. Sadı'nın Felsefesine Göre İnsan-Zaman İlişkisi.....	225
B. Bostan ve Gülistan Hakkında.....	226
1. Eserin Yazılış Hikâyesi.....	226
1.1. Bostân.....	226
1.2. Gülîstân	226
2. Eserin Özellikleri.....	227
C. Bostan ve Gülistan Adlı Eserde Eğitime İlişkin Çıkarımlar	229
1. Eğitimin Amacı Ne Olmalıdır?	229
2. Çocuklar Nasıl Öğrenmektedir?	229
2.1. Sözlü Öğretim	229
2.2. Model Olma.....	230
3. Öğrenmeyi Etkileyen Faktörler	231
3.1. Hazırbulunmuşluk	231
3.2. Bireysel Farklılık	232
4. Çocuklara Hangi Bilgi ve Beceri Kazandırılmalıdır?	233
4.1. Ahlak	233
4.2. Değerler Eğitimi.....	234
4.2.1. Empati.....	235
4.2.2. Alçakgönüllülük	236

4.3. Din Eğitimi	236
5. Öğrenme Sürecinde Öğretmenin Sorumlulukları Neler Olmalıdır?	237
5.1. Sınıf Yönetimi.....	237
6. Ailenin Rolü.....	238
D. MEB (2013) Okul Öncesi Eğitim Programı'nda Sadi'nin Bostan ve Gülistan Kitabının Eğitime İlişkin Görüşlerinin Yansıması.....	241
1. Eğitimin Amacı Ne Olmalıdır?	241
2. Çocuklar Nasıl Öğrenmektedir?	241
3. Öğrenmeyi Etkileyen Faktörler Nelerdir?.....	242
4. Çocuklara Hangi Bilgi ve Beceriler Kazandırılmalıdır?.....	242
5. Öğrenme Sürecinde Öğretmenin Sorumlulukları Neler Olmalıdır?	243
6. Öğrenme Sürecinde Ailenin Rolü Nasıl Olmalıdır?.....	243
E. 21. Yüzyıl Perspektifinden Sadi ve Bostan Gülistan Kitabı Değerlendirmesi	245
Bölüm Sonu Soruları.....	246
Kaynakça.....	246

8. BÖLÜM

BÜYÜK DIDAKTİKA

A. Comenius Hakkında.....	249
1. Hayatı.....	249
2. Eserleri.....	250
3. Felsefesi.....	251
3.1. Yaşamın İlk Yılları Hakkındaki Görüşleri	251
3.2. Anaokulu Fikri.....	251
3.3. Özel Gereksinimli Çocukların Eğitimi ile İlgili Görüşleri	252
3.4. Kadınların Bilimsel Öğrenim Hakkı ile İlgili Görüşleri.....	252
3.5. Yabancı Dilin Öğrenimine İlişkin Görüşleri.....	253
3.6. Din Eğitimine İlişkin Görüşleri	253
3.7. Disiplinler Arası Çalışmalar Hakkındaki Düşünceleri.....	253
B. Büyük Didaktika Hakkında.....	254
1. Eserin Yazılış Hikayesi.....	254
2. Eserin Özellikleri.....	254
3. Eserin Genel Çerçevesi.....	255
C. Büyük Didaktikadan Eğitime İlişkin Çıkarımlar	258
1. Eğitimin Amacı Ne Olmalıdır?	258
2. Çocuklar Nasıl Öğrenmektedir?	259
2.1. Oyun Aracılığıyla.....	260

2.2. Taklit Yoluyla	260
2.3. Duyular Aracılığı ile Öğrenme	261
3. Comenius'un Eğitim Ütopyası.....	262
3.1. İdeal Okul Hakkında	262
3.2. İdeal Öğretmen	265
3.3. Ailenin Önemi	266
3.4. Öğretimin İlkeleri.....	267
4. Öğrenmeyi Etkileyen Faktörler	268
4.1. Öğretme ve Öğrenmenin Temel Kuralları.....	269
4.2. Öğretiminin Etkililiğine Dair Prensipleri.....	270
D. MEB (2013) Okul Öncesi Eğitim Programı'nda Comenius'un Büyük Didaktikasının Eğitime İlişkin Görüşlerinin Yansıması.....	272
1. Eğitimin Amacı Ne Olmalıdır?	272
2. Çocuklar Nasıl Öğrenmektedir?	273
3. Çocuklara Hangi Bilgi ve Beceriler Kazandırılmalıdır?.....	274
E. 21. Yüzyıl Perspektifinden 'Büyük Didaktika' Eseri	275
Bölüm Sonu Soruları.....	277
Kaynakça.....	277

9. BÖLÜM

FELSEFENİN İLKELERİ

A. Rene Descartes Hakkında (31 Mart 1596 – 11 Şubat 1650)	279
1. Hayatı.....	279
2. Eserleri.....	281
3. Felsefesi.....	282
4. İlgilendiği Alanlar ve Felsefesinde İncelediği Temel Kavramlar.....	283
B. Okul ve Toplum Hakkında	284
1. Eserin Yazılış Hikayesi.....	284
C. Felsefenin İlkelerine Dair Konuşmalar Kitabından Eğitime İlişkin Çıkarımlar ..	287
1. Eğitimin Amacı Ne Olmalıdır?	287
2. Öğretimde Hangi Yöntem ve Teknikler Kullanılmalıdır?.....	288
2.1. Eleştirel Düşünme	288
2.2. Tümdengelimli Akıl Yürütme	288
2.3. Felsefe ile Öğrenme	289
3. Öğrenme Süreci Nasıl Olmalıdır?.....	289
3.1. İstek (İrade)	289
3.2. Dikkat.....	290

3.3. Önyargı.....	290
3.4. Gözlem	290
3.5. Düşünme.....	291
4. Değerler Eğitimi Nasıl Olmalıdır?	291
4.1. Erdem	291
4.2. Ahlak	291
4.3. Özgürlük.....	292
5. Öğretmenin Özellikleri Nelerdir?.....	292
6. Öğrenmede Zihinsel Gelişim	293
D. MEB (2013) Okul Öncesi Eğitim Programı'nda Descartes'in Felsefenin İlkelerine Dair Konuşmalar Kitabının Eğitime İlişkin Görüşlerinin Yansıması	295
1. Eğitimin Amacı Ne Olmalıdır?	295
2. Öğretimde Hangi Yöntem ve Teknikler Kullanılmalıdır?.....	295
3. Öğrenme Süreci Nasıl Olmalıdır?.....	296
4. Değerler Eğitimi Nasıl Olmalıdır?	297
5. Öğretmenin Özellikleri Nelerdir?.....	297
6. Öğrenmede Zihinsel Gelişim	298
E. Descartes 21. yy Perspektifinden Değerlendirme.....	300
Bölüm Sonu Soruları.....	301
Kaynakça.....	301

10. BÖLÜM

ETİKA

A. Spinoza Hakkında	303
1. Spinoza'nın Hayatı.....	303
1.1. Spinoza'nın Kullandığı Diller	305
1.2. Spinoza'nın İlgi Alanları.....	306
1.3. Spinoza'nın Düşüncelerini Etkileyenler.....	306
2. Felsefesi	307
3. Eserleri.....	308
3.1. Kartezyen Felsefenin İlkeleri (Principles of Cartesian Philosophy).....	308
3.2. Teolojik (Tanrı Bilim) ve Politik İncelemeler (Theological-Political Treatise)	308
3.3. Etika: Geometrik Düzene Göre Kanıtlanmış ve Beş Bölüme Ayrılmış Olan (Ethica Ordine Geometrico Demonstrata)	309
3.4. Tanrı, İnsan ve İnsanın Mutluluğu (İyiliği) Üzerine Kısa İnceleme.....	309
3.5. Politik (Siyasi) İncelemeler (Tractatus Politicus).....	309

B. Etika Hakkında	310
1. Eserin Yazılış Hikayesi.....	310
2. Eserin Özellikleri.....	311
2.1. Eserdeki Bölümler ve Özellikleri	312
3. Etika ve Yöntemi.....	312
3.1. Geometrik Yöntem Hakkında.....	313
3.1.1. Geometrik Yöntemi Ortaya Çıkaran Nedenler	313
3.1.2. Yöntemin Öğeleri.....	313
4. Mutlak Töz: Tanrı.....	315
4.1. Tanrı ve Sıfatları	316
5. Panteizm	317
6. Sonsuz Ana Nitelikler.....	317
6.1. Bir Madalyonun İki Yüzü: Ruh ve Beden	318
6.1.1. Madalyonun Birinci Yüzü: Yer Kaplama	319
6.1.2. Madalyonun İkinci Yüzü: Ruh.....	320
7. Spinoza ve Bilgi	321
7.1. Bilgi Türleri Nelerdir?	322
8. Spinoza ve Etik Anlayışı.....	323
8.1. Kişinin Hür ve Özgür Oluşu	323
C. Etika Özelinde Eğitime İlişkin Çıkarımlar.....	326
1. Eğitimin Amacı Ne Olmalıdır?	326
2. İnsan Nasıl Öğrenmektedir?.....	326
2.1. Yapılandırmacı Yaklaşım: İnsan Duyu Organları ile Edindiği Bilgiyi Zihninde Yapılandırarak Öğrenir.....	326
2.2. Davranışçı Yaklaşım: İnsan Klasik Koşullanma ile Öğrenir	327
2.3. İnsan Sorgulayarak Öğrenir	328
3. Çocuklar Hangi Bilgi ve Becerileri Kazanmalıdır?.....	329
3.1. Düşünebilme	329
3.2. Neden Sonuç İlişkisi	329
4. Öğrenme Sürecinde Ailenin Rolü Nedir?.....	329
D. Spinoza'nın Eğitime İlişkin Görüşlerinin Meb (2013) Okul Öncesi Eğitim Programı'na Yansımaları.....	330
1. Okul Öncesi Eğitimin Amacı Ne Olmalıdır?	330
2. Okul Öncesi Eğitimin Temel Özellikleri Neler Olmalıdır?	333
3. Öğrenme Sürecinde Öğretmenin Sorumlulukları Nelerdir?.....	334
E. Etika Eserinin 21. Yüzyıl Perspektifinden Değerlendirilmesi.....	336
Bölüm Sonu Soruları.....	337
Kaynakça.....	337

11. BÖLÜM

EMILE

A. Jean Jacques Rousseau Hakkında	339
1. Hayatı.....	339
2. Başlıca Eserleri.....	340
B. Emile ya da Eğitim Üzerine (1762).....	341
3. Eserin Bölümleri	343
4. Eğitim Anlayışı	350
5. Çocuklar Hakkındaki Görüşleri	351
6. Çocuklar Nasıl Öğrenir?	351
6.1. Gelişim Dönemleri	352
6.2. Eğitim Hakkındaki Görüşleri/Eğitim Felsefesi.....	352
6.3. Eğitim Metotları	353
6.4. Kızların Eğitimi.....	353
C. Rousseau'ya Eleştiriler	354
D. Rousseau'nun Fikirlerinin Erken Çocukluk Eğitimindeki Yeri/Katkısı Nedir? ...	355
E. Okul Öncesi Eğitimde Rousseau'nun Fikirleri Nasıl Kullanılmalı?	356
F. Rousseau'nun Emile Eserinin 21. yy. Perspektifinden Değerlendirilmesi	357
Bölüm Sonu Soruları	359
Kaynakça.....	359

12. BÖLÜM

KANT VE EĞİTİM ÜZERİNE

A. Immanuel Kant Hakkında.....	361
1. Hayatı.....	361
2. Eserleri.....	362
3. Felsefesi.....	363
B. Eğitim Üzerine	364
C. MEB (2013) Okul Öncesi Eğitim Programı'nda Kant'ın Eğitim Üzerine'de Eğitimle İlişkin Görüşlerinin Yansıması.....	366
1. Çocuklar Nasıl Eğitilmelidir?	366
2. Eğitimin Amacı Ne Olmalıdır?	366
3. Öğrenme Sürecinde Öğretmenin Sorumlulukları Nelerdir?.....	367
4. Öğrenme sürecinde ailenin rolü nedir?	367
5. Ebeveynlerin karakter eğitimi üzerindeki rolü nedir?	369
6. Öğrenmeyi Etkileyen Faktörler Nelerdir?.....	370

7. Ahlaki Eğitim.....	371
D. Kant ve Eğitim Üzerine Eserinin 21. Yüzyıl Perspektifinden Değerlendirilmesi.....	373
Bölüm Sonu Soruları.....	374
Kaynakça.....	374

13. BÖLÜM

OKUL VE TOPLUM

A. John Dewey Hakkında (1859 – 1952).....	375
1. Hayatı.....	375
2. Eserleri.....	376
3. Felsefesi.....	377
4. İlgilendiği Alanlar ve Felsefesinde İncelediği Temel Kavramlar.....	379
4.1. Öğrenme	379
4.2. Özgürlük	379
4.3. Demokrasi	380
4.4. Disiplin.....	380
4.5. Deneyim.....	380
4.6. Toplum	381
4.7. Problem Çözme	381
4.8. Merak	381
4.9. Ahlak	381
B. Okul ve Toplum Hakkında	382
1. Eserin Yazılış Hikayesi.....	382
2. Okul ve Toplumsal Gelişim.....	382
2.1. Okul ve Çocuğun Hayatı	383
2.2. Eğitimde Savurganlık	384
2.3. İlköğretim Psikolojisi	385
2.4. Oyunlar ve Tiyatro Hakkında	386
2.5. Sembolizm	386
2.6. Hayal Gücü ve Oyun	386
2.7. Ders Konusu	387
2.8. Yöntem	387
2.9. İşe Katılımların Psikolojisi.....	387
2.10. Dikkat Gelişimi.....	387
2.11. İlköğretimde Tarihin Amacı.....	388

C. Okul ve Toplum Kitabına İlişkin Eğitime Dair Çıkarımlar	390
1. Eğitimin Amaçları Nelerdir?	390
2. Eğitimde Yöntem ve Teknikler Nelerdir?	391
2.1. Sorgulama	391
2.2. Problem Çözme	392
2.3. Aktif Katılım	392
2.4. Oyun	393
3. Eğitimi Etkileyen Faktörler Nedir?	393
3.1. Dikkat	393
3.2. Disiplin	394
3.3. Psikoloji	394
3.4. Olanaklar	394
4. Eğitim Toplum ve Aile İlişkisi Nasıl Olmalıdır?	394
5. Öğretim Nasıl Planlanmalıdır?	395
6. Öğretmenin Eğitimde Rolü Nedir?	396
D. MEB (2013) Okul Öncesi Eğitim Programı'na John Dewey'in Okul ve Toplum Kitabındaki Görüşlerinin Yansıması	398
1. Eğitimin Amaçları Nelerdir?	398
2. Eğitimde Yöntem ve Teknikler Nelerdir?	398
2.1. Sorgulama	398
2.2. Problem Çözme	399
2.3. Aktif Katılım	399
2.4. Oyun	399
3. Eğitimi Etkileyen Faktörler Nedir?	400
3.1. Dikkat	400
3.2. Disiplin	400
3.3. Psikoloji	401
3.4. Olanaklar	401
4. Eğitim Toplum ve Aile İlişkisi Nasıl Olmalıdır?	401
5. Öğretim Nasıl Planlanmalıdır?	402
6. Öğretmenin Eğitimde Rolü Nedir?	403
E. Dewey ve Okul ve Toplum Eserinin 21. yy Perspektifinden Değerlendirilmesi ..	405
Bölüm Sonu Soruları	406
Kaynakça	406

14. BÖLÜM

ÇOCUK DAVAMIZ

A. Kazım Karabekir Hakkında	407
1. Hayatı.....	407
2. Eserleri.....	410
3. Fikri Yapısı	411
B. Çocuk Davamız Hakkında	413
1. Eserin Yazılışı ve Özellikleri	413
2. Çocuklar Kasabası ve Çocuklar Ordusu	414
3. Çocuk Davamız Hakkındaki Mefkûrem (Ülkü) Fiiliyat Sahasında	416
4. Çocuk Davamız Heyet-i Temsiliye ve Kumandanlar Huzurunda	419
5. Çocuk Davamız Halk Huzurunda Teftiş Halinde.....	419
6. Kolordu Mekteplerinin Teftişi Hakkında Tamim	421
7. Çocuk Davamızla İlgili İrfan Müesseseleri	422
8. Hayatla Mücadele Bilgileri.....	424
9. Çocuk Davamız Ecnebler Huzurunda	426
10. Yeni Bir Mektep, Yeni Bir Teftiş	426
11. Çocuk Davamız Çocuklar Ordusu Halinde	427
C. Çocuk Davamız'dan Eğitime ve Okul Öncesi Eğitim Programı'na İlişkin Çıkarımlar	428
1. Karabekir'in Çocuğun Gelişimine İlişkin Görüşleri	428
1.1. Ruh.....	428
1.2. Dimağ.....	429
1.3. Beden terbiyesi	430
2. Çocukların ve Yetişkinlerin Eğitimi Nasıl Olmalıdır?	434
3. Eğitim Programları ve Müfredat	437
4. Okulların Fiziksel Donanımı ve Bütçe	438
D. Çocuk Davamız Eserinin 21. Yüzyıl Perspektifinden Değerlendirilmesi	443
Bölüm Sonu Soruları.....	445
Kaynakça.....	445

15. BÖLÜM

EĞİTİM ÜZERİNE

A. Bertrand Russell Hakkında (1872-1970).....	447
1. Hayatı.....	447
2. İlgilendiği Alanlar	450
2.1. Matematik ve Mantık	450

2.2. Politika	450
2.3. Tarih.....	450
2.4. Felsefe	450
2.5. Fizik.....	451
2.6. Eğitim	451
2.7. Din	451
2.8. Psikoloji.....	451
3. Ödüller.....	451
4. Eserleri.....	452
5. Felsefesi.....	453
B. “Eğitim Üzerine” Eserinin Özellikleri	455
1. Eserin Özellikleri.....	455
C. “Eğitim Üzerine” Eserinin Eğitim Açısından İncelenmesi	455
1. Eğitimin Amaçları Nelerdir?	455
1.1. Fırsat Eşitliği.....	455
1.2. Toplumsal Fayda	456
1.3. İyi İnsan Yetiştirme.....	456
2. Eğitim Nasıl Sunulmalıdır?.....	459
2.1. Basitten Zora Doğru Öğretim.....	459
2.2. Yapararak-Yaşayarak Öğrenme	459
2.3. Ezber.....	460
2.4. Tarafsız ve Doğru Bilgi Sağlama	460
2.5. Oyun Temelli Öğrenme	461
2.6. Akran Etkileşimine Fırsat Sağlama	461
3. Karakter ve Ahlak Eğitimi Neleri İçermelidir?	462
3.1. Cesaret.....	462
3.2. Yapıcılık.....	463
3.3. Canlılık.....	464
3.4. Cömertlik.....	464
3.5. Empati ve Duyarlılık.....	465
3.6. Doğruluk.....	465
3.7. Sevgi.....	466
4. Zihinsel Eğitim Neden En Başta Gelmektedir?.....	466
5. Cinsel Eğitim Neden Önemlidir?.....	467
6. Okul Dışında Eğitim Devam Etmeli midir?	467
7. Aile ve Öğretmenin Rolü Nedir?	468
7.1. İletişim Kurma	468
7.2. Model Olma.....	468

7.3. Sevgi Gösterme	469
7.4. Olumlu Disiplin	469
7.4.1. Ceza ve Ödül	470
D. MEB (2013) Okul Öncesi Eğitim Programı'nda Russell'ın Eğitim Görüşlerinin Yansıması	473
1. Eğitimin Amaçları Nelerdir?	473
2. Eğitim Nasıl Sunulmalıdır?	474
3. Karakter ve Ahlak Eğitimi Neleri İçermelidir?	475
4. Zihinsel Eğitim Neden En Başta Gelmelidir?	475
5. Cinsel Eğitim Neden Önemlidir?	476
6. Okul Dışında Eğitim Devam Etmeli midir?	476
7. Aile ve Öğretmenin Rolü Nedir?	477
E. Russell'ın Eğitim Görüşlerinin 21.yy Perspektifinden Değerlendirilmesi	480
Bölüm Sonu Soruları.....	481
Kaynakça.....	481

16. BÖLÜM

TONGUÇ VE ENSTİTÜLERİ

A. Pakize Türkoğlu Hakkında.....	483
B. İsmail Hakkı Tonguç Hakkında	484
1. Hayatı.....	484
2. Eserleri.....	486
3. Felsefesi.....	487
3.1. Toplumcu Eğitim Felsefesi.....	487
3.2. Kalkınma Felsefesi	488
C. Tonguç ve Enstitüleri Hakkında	489
1. Eserin Yazılış Hikayesi.....	489
2. Eserin Özellikleri.....	490
1. Bölüm: Tonguç'un İklimi.....	490
2. Bölüm: Onun Enstitüleri	490
3. Bölüm: Köylerin Canlanması	491
4. Bölüm 1946 Yıkımı	491
5. Bölüm: Geride Kalan İzler	491
D. Tonguç ve Enstitüleri'nden Eğitime İlişkin Çıkarımlar.....	493
1. Eğitimin Amacı Ne Olmalıdır?	494
1.1. Eğitimde Fırsat ve Olanak Eşitliği	495

1.2. Eğitimde Çok Yönlülük.....	496
1.3. Eğitimde Süreklilik	496
1.4. Yeni Bir İnsan Tipi Yetiştirmek.....	497
2. Çocuklar Nasıl Öğrenmektedir?	498
2.1. Yapararak Yaşayarak Öğrenme	498
2.2. İş İçinde Eğitim	499
2.3. İşbirliğine Dayalı Öğrenme	500
2.4. Problem Çözme Yoluyla Öğrenme	500
2.5. Öz Düzenlemeli Öğrenme.....	501
3. Öğrenmeyi Etkileyen Faktörler Nelerdir?.....	502
3.1. Bireye Özgü Faktörler	502
3.1.1. Hazır Oluş.....	502
3.1.2. Olgunlaşma	502
3.1.3. Genel Uyarılmışlık	503
3.1.4. Motivasyon.....	503
3.1.5. Yaşantılar	503
3.1.6. Dikkat.....	503
3.2. Öğrenme Yöntemi ile İlgili Faktörler	503
3.2.1. Öğrenilen Konunun Yapısı.....	503
3.2.2. Öğrenmeye Ayrılan Zaman.....	504
3.2.3. Geri Bildirim.....	504
3.2.4. Aktif Katılım	504
3.3. Öğrenme Malzemesi ile İlgili Faktörler	504
3.3.1. Algısal Ayırt Edebilirlik	504
3.3.2. Anlamsal Çağrım.....	505
3.3.3. Kavramsal Gruplandırma.....	505
4. Çocuklara Hangi Bilgi ve Beceriler Kazandırılmalıdır?.....	505
4.1. İş ve Üretim Alanları Ders ve Çalışmaları.....	505
4.2. Programın Bilgi ve Kültür Boyutu.....	506
4.3. Güzel Sanatlar ve Eğitimi.....	507
4.4. Öğretmenlik Bilgisi Ders ve Uygulamaları	508
4.5. Demokrasi Eğitimi	509
4.6. Ölçme ve Değerlendirme.....	510
5. Öğrenme Sürecinde Öğretmenin Sorumlulukları Neler Olmalıdır?	512
6. Öğrenme Sürecinde Ailenin Rolü Nasıldır?	514
E. MEB (2013) Okul Öncesi Eğitim Programı'nda Tonguç ve Enstitüleri'nin Eğitime İlişkin Görüşlerinin Yansıması	518
1. Eğitimin Amacı Ne Olmalıdır?	518
2. Çocuklar Nasıl Öğrenmektedir?	521

3. Öğrenmeyi Etkileyen Faktörler Nelerdir?.....	523
4. Çocuklara Hangi Bilgi ve Beceriler Kazandırılmalıdır?.....	524
5. Öğrenme Sürecinde Öğretmenin Sorumlulukları Neler Olmalıdır?	527
6. Öğrenme Sürecinde Ailenin Rolü Nasıl Olmalıdır?.....	528
F. Tonguç ve Entitüleri Eserinin 21. Yüzyıl Perspektifi ile Değerlendirilmesi.....	534
Bölüm Sonu Soruları.....	535
Kaynakça.....	535

17. BÖLÜM

PEDAGOJİDE İHTİTAL

A. İsmayıl Hakkı Baltacıoğlu Hakkında.....	537
1. Yaşamı (1887-1978)	537
2. Eserleri.....	539
3. Felsefesi.....	539
B. Pedagojide İhtital Hakkında	541
C. Pedagojide İhtital'den Eğitime İlişkin Çıkarımlar	544
1. Eğitimin Amacı Ne Olmalıdır?	544
2. Çocuklar Nasıl Öğrenmektedir?	544
2.1. Bilinçaltı Aracılığıyla.....	544
2.2. Deneme Yoluyla	545
2.3. Basitten Karmaşığa	546
2.4. Gerçek Ortamlarda Bulunarak	546
2.5. Gerçek Materyaller Kullanarak.....	546
3. Öğrenmeyi Etkileyen Faktörler Nelerdir?.....	547
3.1. Çevre (Travay).....	547
3.2. Bireysel Farklılıklar.....	547
3.3. Zekâ	548
3.4. Dikkat.....	548
3.5. Bellek	548
4. Çocuklara Hangi Bilgi ve Beceriler Kazandırılmalıdır?.....	548
4.1. İslam Dinine İlişkin Bilgi ve Becerilerin Kazandırılması.....	549
4.2. Sosyal Becerilerin Kazandırılması.....	549
4.3. Teknik Becerilerin Kazandırılması.....	550
4.4. Kişiliğin Kazandırılması	551
4.5. Yaratıcılık Becerilerinin Kazandırılması.....	552
4.6. Sanat Becerilerinin Kazandırılması.....	552

5. Öğrenme Sürecinde Öğretmenin Sorumlulukları Neler Olmalıdır?	553
6. Öğrenme Sürecinde Ailenin Rolü Nasıldır?	555
7. Öğrenme Süreci Nasıl Değerlendirilmelidir?	556
D. MEB (2013) Okul Öncesi Eğitim Programı'nda İsmayıl Hakkı Baltacıoğlu'nun Pedagojide İhtilal'de Eğitime İlişkin Görüşlerinin Yansıması	558
1. Eğitimin Amacı Ne Olmalıdır?	558
2. Çocuklar Nasıl Öğrenmektedir?	558
3. Öğrenmeyi Etkileyen Faktörler Nelerdir?.....	559
4. Çocuklara Hangi Bilgi ve Beceriler Kazandırılmalıdır?.....	560
5. Öğrenme Sürecinde Öğretmenin Sorumlulukları Neler Olmalıdır?	561
6. Öğrenme Sürecinde Ailenin Rolü Nasıl Olmalıdır?.....	561
7. Öğrenme Süreci Nasıl Değerlendirilmelidir?.....	562
E. Pedagojide İhtilal Eserinin 21. Yüzyıl Perspektifinden Değerlendirilmesi	565
Bölüm Sonu Soruları.....	566
Kaynakça.....	566

18. BÖLÜM

EĞİTİM NEREYE GİDİYOR?

A. Piaget Hakkında	567
1. Hayatı.....	567
2. Eserleri.....	568
3. Felsefesi.....	569
3.1. Yaşamın İlk Yılları Hakkındaki Görüşleri	569
3.2. Sınavlar Hakkındaki Görüşleri	570
3.3. Yetişkin Eğitimine İlişkin Görüşleri.....	570
4. Jean Piaget'in Teorik Çalışmalarına Kısa Bir Bakış	571
B. Eğitim Nereye Gidiyor Hakkında	572
1. Eserin Yazılış Hikayesi.....	572
2. Eserin Özellikleri.....	573
3. Eserin Genel Çerçevesi.....	573
C. Eğitim Nereye Gidiyor'dan Eğitime İlişkin Çıkarımlar	579
1. Geçmişe Yönelik Kısım	579
2. Geleceğe Yönelik Kısım	580
2.1. Bilimlerin Öğretimi	580
2.2. Genel Sorunlar	582
3. Günümüz Dünyasında Eğitim Hakkı.....	583
3.1. Her İnsan Eğitim Hakkına Sahiptir.....	583
3.2. Eğitim Parasız Olmalıdır	585

3.3. Ana Babaların Çocuklarına Verilecek Eğitim Türünün Öncelikle Seçme Hakkı Vardır.....	586
3.4. Eğitim İnsan Kişiliğinin Tam Gelişmesini ve İnsan Haklarına ve Temel Özgürlüklere Saygıyı Pekiştirmeyi Amaçlamalıdır.....	587
3.5. Zihinsel Eğitim	588
3.6. Moral Eğitim	590
3.7. Eğitim Barışının Korunması İçin Birleşmiş Milletler Etkinliklerinin Ge- lişmesinde Olduğu Gibi Tüm Uluslar ve Irkı Sağlık ya da Dinsel Gruplar Arasında Anlayışı Hoşgörü ve Dostluğu Korumalıdır	592
3.8. Öğretimin İlkeleri	594
D. MEB (2013) Okul Öncesi Eğitim Programı'nda Piaget'in Eğitim Nereye Gidiyor'un Eğitime İlişkin Görüşlerinin Yansımaları	595
1. Eğitimin Amacı Ne Olmalıdır?	595
2. Çocuklar Nasıl Öğrenmektedir?	596
E. 21. Yüzyıl Perspektifinden 'Eğitim Nereye Gidiyor?' Eseri	597
Bölüm Sonu Soruları.....	599
Kaynakça.....	599
19. BÖLÜM: Eserlerin Bütüncül Değerlendirilmesi.....	601
Editörlerden Son Söz	613
Yazarlar Hakkında.....	615